

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Кафедра международных экономических отношений

Карпеня Андрей Иванович

Аннотация магистерской диссертация

**ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БЕЛОРУССКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ
ЕВРАЗИЙСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ**

**Научный руководитель
к.э.н., доцент Н.В. Юрова**

2017

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Цель и задачи исследования.

Цель работы – выработка теоретических подходов и практических рекомендаций для повышения эффективности реализации внешнеэкономической деятельности белорусских компаний в условиях ЕАЭС.

Для достижения указанной цели были поставлены и решены следующие **задачи** теоретического и прикладного характера:

- раскрыть сущность ВЭД и показателей эффективности;
- охарактеризовать методы ведения ВЭД предприятий в мировой практике;
- определить влияние интеграционных условий на ВЭД предприятий;
- исследовать опыт и выявить пути повышения эффективности ведения бизнеса на примерах основных экономических интеграционных объединений в мире;
- изучить динамику текущей ВЭД предприятий стран-участниц ЕАЭС;
- проанализировать результаты развития ведущих белорусских компаний-экспортеров;
- выявить проблемные аспекты внешнеэкономической среды;
- разработать практические рекомендации по повышению эффективности ВЭД белорусских предприятий.

Положения, выносимые на защиту.

Выделен ряд аспектов, в той или иной мере блокирующих успешное развитие внешнеэкономической деятельности компаний в условиях активно развивающейся интеграции ЕАЭС.

Во-первых, это могущие на первый взгляд показаться протекционистскими меры российских уполномоченных органов по сдерживанию белорусской пищевой продукции, ввозимой на территорию Российской Федерации.

Во-вторых, несовершенство российской электронной таможенной системы также вызывает опасение за успех принимаемых в рамках евразийской интеграции мер.

В-третьих, определенные трудности создает ситуация с товарами, по политическим причинам, подвергнутыми санкциям с российской стороны.

Предлагается ряд мер, посредством осуществления которых можно стабилизировать и улучшить ситуацию для предприятий белорусской стороны.

1. Необходимо понимать важность модернизации белорусского производства. Отсюда следует логичная связь с тем, как привлечь иностранного инвестора с его капиталом в Беларусь.

2. Необходима модернизация самого механизма организации предприятий, то есть управленческой деятельности и всех аспектов с ней связанных. Сюда также входит понятие корпоративной культуры, которую, определенно, следует обновлять и развивать, особенно на государственных предприятиях.

3. Важность сектора сферы услуг подчеркивается тем, насколько высокий процент занятых в данной сфере в наиболее развитых странах мира, таким образом, в качестве направления для развития с одним из самых высоких потенциалов следует выбрать именно сферу услуг.

4. Необходимо внедрение такого понятия как маркетинговые исследования, которым, вероятно, на белорусских государственных предприятиях не уделяется должное внимание.

5. Необходимо увеличение темпов осуществления приватизации, как одной из сил,двигающих модернизацию производственных процессов, что в конечном итоге дает существенный прирост к уровню конкурентоспособности производимых товаров.

6. Необходимо повышение финансовой культуры среди управленцев государственных предприятий, что в перспективе поможет оптимизировать решение финансовых вопросов на предприятиях.

Личный вклад соискателя.

Научные результаты, вошедшие в диссертацию, разработаны соискателем лично.

Структура и объем диссертации.

Магистерская диссертация состоит из введения, общей характеристики работы, трех глав, заключения, библиографического списка, включающего 96 наименований. Работа изложена на 106 страницах. Объем, занимаемый 11 таблицами, 22 рисунками и 1 приложением, списком использованных источников составляет 45 страниц.

В первой главе приведен теоретический обзор подходов к осуществлению компаниями внешнеэкономической деятельности в условиях экономической интеграции.

Во второй главе приведен анализ того, насколько эффективно осуществляется внешнеэкономическая деятельность белорусскими компаниями в условиях ЕАЭС.

В третьей главе даются рекомендации для повышения эффективности ВЭД белорусских компаний в условиях ЕАЭС.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА ПРАЦЫ

Мэта і задачы даследавання.

Мэта работы - выпрацоўка тэарэтычных падыходаў і практычных рэкамендацый для павышэння эфектыўнасці рэалізацыі знешнеэканамічнай дзейнасці беларускіх кампаніяў ва ўмовах ЕАЭС.

Для дасягнення названай мэты былі пастаўлены і вырашаны наступныя **задачи** тэарэтычнага і прыкладнага характару:

- раскрыць сутнасць ЗЭД і паказчыкаў эфектыўнасці;
- ахарактарызаваць метады вядзення ЗЭД прадпрыемстваў у сусветнай практыцы;
- вызначыць уплыў інтэграцыйных умоў на ЗЭД прадпрыемстваў;
- даследаваць вопыт і выявіць шляхі павышэння эфектыўнасці вядзення бізнесу на прыкладах асноўных эканамічных інтэграцыйных аб'яднанняў у свеце;
- вывучыць дынаміку бягучай ЗЭД прадпрыемстваў краін-удзельніц ЕАЭС;
- прааналізаваць вынікі развіцця вядучых беларускіх кампаній-экспарцёраў;
- выявіць праблемныя аспекты знешнеэканамічнага асяроддзя;
- распрацаваць практычныя рэкамендацыі па павышэнні эфектыўнасці ЗЭД беларускіх прадпрыемстваў.

Палажэнні, якія выносяцца на абарону.

Вылучаны шэраг аспектаў, у той ці іншай меры блакавальных паспяховае развіццё знешнеэканамічнай дзейнасці кампаній ва ўмовах актыўна развіваецца інтэграцыі ЕАЭС.

Па-першае, гэта могуць на першы погляд здацца пратэкцыянісцкімі меры расійскіх ўпаўнаважаных органаў па стрымліванні беларускай харчовай прадукцыі, якая ўвозіцца на тэрыторыю Расійскай Федэрацыі.

Па-другое, недасканаласць расійскай электроннай мытнай сістэмы таксама выклікае асцярогу за поспех якія прымаюцца ў рамках еўразійскай інтэграцыі мер.

Па-трэцяе, пэўныя цяжкасці стварае сітуацыя з таварамі, па палітычных прычынах, падвергнуты санкцыям з расейскага боку.

Прапануецца шэраг мер, з дапамогай ажыццяўлення якіх можна стабілізаваць і палепшыць сітуацыю для прадпрыемстваў беларускага боку.

1. Неабходна разумець важнасць мадэрнізацыі беларускай вытворчасці. Адсюль вынікае лагічная сувязь з тым, як прыцягнуць замежнага інвестара з яго капіталам у Беларусь.

2. Неабходная мадэрнізацыя самога механізму арганізацыі прадпрыемствы, дык ёсць кіраўніцкай дзейнасці і ўсіх аспектаў з ёй звязаных. Сюды таксама ўваходзіць паняцце карпаратыўнай культуры, якую, пэўна, варта аднаўляць і развіваць, асабліва на дзяржаўных прадпрыемствах.

3. Важнасць сектара сферы паслуг падкрэсліваецца тым, наколькі высокі працэнт занятых у гэтай сферы ў найбольш развітых краінах свету, такім чынам, у якасці напрамкі для развіцця з адным з самых высокіх патэнцыялаў варта абраць менавіта сферу паслуг.

4. Неабходна ўкараненне такога паняцця як маркетынгавыя даследаванні, якім, верагодна, на беларускіх дзяржаўных прадпрыемствах не надаецца належная ўвага.

5. Неабходна павелічэнне тэмпаў ажыццяўлення прыватызацыі, як адной з сіл, рухацца мадэрнізацыю вытворчых працэсаў, што ў канчатковым выніку дае істотны прырост да ўзроўню канкурэнтаздольнасці выпускаемых тавараў.

6. Неабходна павышэнне фінансавай культуры сярод кіраўнікоў дзяржаўных прадпрыемстваў, што ў перспектыве дапаможа аптымізаваць рашэнне фінансавых пытанняў на прадпрыемствах.

Асабісты ўклад суіскальніка.

Навуковыя вынікі, якія ўвайшлі ў дысертацыю, распрацаваны суіскальнікам асабіста.

Структура і аб'ём дысертацыі.

Магістарская дысертацыя складаецца з ўвядзення, агульнай характарыстыкі работы, трох кіраўнікоў, заключэння, бібліяграфічнага спісу, які ўключае 96 найменняў. Праца выкладзена на 106 старонках. Аб'ём, займаны 11 табліцамі, 22 малюнкамі і 1 дадаткам, спісам выкарыстаных крыніц складае 45 старонак.

У першым разьдзеле прыведзены тэарэтычны агляд падыходаў да ажыццяўлення кампаніямі знешнеэканамічнай дзейнасці ва ўмовах эканамічнай інтэграцыі.

У другой чале прыведзены аналіз таго, наколькі эфектыўна ажыццяўляецца знешнеэканамічная дзейнасць беларускімі кампаніямі ва ўмовах ЕАЭС.

У трэцяй чале даюцца рэкамендацыі для павышэння эфектыўнасці ЗЭД беларускіх кампаній ва ўмовах ЕАЭС.

GENERAL DESCRIPTION OF WORK

Purpose and objectives of the study.

The **aim** of the work is to develop theoretical approaches and practical recommendations for improving the efficiency of the implementation of foreign economic activities of Belarusian companies in the conditions of the EAEC.

To achieve this goal, the following theoretical and applied **problems** were posed and solved:

- reveal the essence of foreign trade activities and performance indicators;
- describe the methods of conducting foreign economic activity of enterprises in world practice;
- determine the impact of integration conditions on foreign economic activity of enterprises;
- to explore the experience and identify ways to increase the efficiency of doing business on the examples of the main economic integration associations in the world;
- study the dynamics of the current foreign economic activity of enterprises of the EAEC member countries;
- analyze the results of development of leading Belarusian exporting companies;
- identify problem aspects of the external economic environment;
- develop practical recommendations for improving the efficiency of foreign trade activities of Belarusian enterprises.

Provisions to be defended.

A number of aspects have been singled out, to some extent blocking the successful development of foreign economic activity of companies in the context of actively developing integration of the EAES.

First, these seem to be protectionist measures by Russian authorized bodies to contain Belarusian food products imported into the territory of the Russian Federation.

Secondly, the imperfection of the Russian electronic customs system also raises fear for the success of the measures taken in the framework of the Eurasian integration.

Thirdly, the situation with goods, for political reasons, subjected to sanctions from the Russian side, creates certain difficulties.

A number of measures are proposed, by means of which it is possible to stabilize and improve the situation for Belarusian enterprises.

1. It is necessary to understand the importance of modernizing Belarusian production. Hence the logical connection with how to attract a foreign investor

with his capital to Belarus.

2. It is necessary to modernize the very mechanism of organization of enterprises, that is, management activities and all aspects associated with it. This also includes the concept of a corporate culture, which, of course, should be updated and developed, especially at state enterprises.

3. The importance of the service sector is highlighted by the high percentage of employees in this field in the most developed countries of the world, thus, it is the services sector that should be chosen as the direction for development with one of the highest potentials.

4. It is necessary to introduce such a concept as marketing research, which probably is not given proper attention to Belarusian state enterprises.

5. It is necessary to increase the pace of privatization as one of the forces driving the modernization of production processes, which ultimately gives a significant increase to the level of competitiveness of manufactured goods.

6. It is necessary to increase the financial culture among managers of state-owned enterprises, which in the long term will help optimize the solution of financial issues at enterprises.

Personal contribution of the applicant.

Scientific results included in the thesis, developed by the applicant in person.

The structure and scope of the thesis.

The master's thesis consists of an introduction, a general description of the work, three chapters, conclusion, a bibliographic list of 96 titles. The work is set out on 106 pages. The volume occupied by 11 tables, 22 drawings and 1 application, the list of used sources is 45 pages.

The first chapter provides a theoretical overview of approaches to the implementation of foreign economic activity by companies in terms of economic integration.

The second chapter provides an analysis of how effectively foreign economic activity is carried out by Belarusian companies in the conditions of the EAEU.

The third chapter provides recommendations for improving the efficiency of foreign trade activities of Belarusian companies in the conditions of the EAEU.